

Universiti Sains Malaysia
Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 1997/98
Februari 1998
EEE250 - Sistem Kawalan
Masa: [3 Jam]

ARAHAN KEPADA CALON

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **LAPAN(8)** muka surat beserta Lampiran (2 muka surat) dan **ENAM (6)** soalan sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **LIMA (5)** soalan. Format jawapan peperiksaan ini adalah

- [i] **Anda hendaklah menunjukkan jalan kerja jawapan dalam Buku Jawapan.**
- [ii] **Jawapan-jawapan akhir kepada setiap soalan hendaklah diisi dalam kertas format jawapan yang disediakan dan mesti dikepilkan bersama dengan Buku jawapan anda.**

Agihan soalan diberikan di sut sebelah kanan soalan berkenaan.

Jawab semua soalan di dalam Bahasa Malaysia.

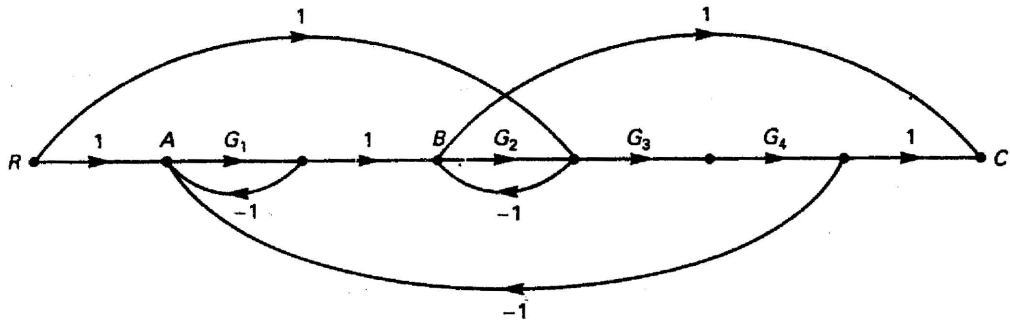
...2/-

1. [a] (i) Dengan menggunakan formula untung Mason, cari fungsi pindah C/R untuk graf isyarat Rajah 1.

(30%)

(ii) Tuliskan persamaan untung nod-nod A, B dan C dan selesaikan persamaan-persamaan tersebut dengan menggunakan prosedur Cramer untuk mengesahkan jawapan (i) di atas.

(20%)

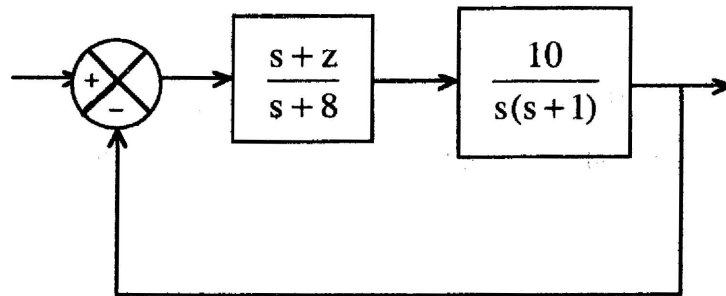

Rajah 1

[b] Dalam rekabentuk suatu sistem tertib kedua, peratus lajukan terhadap sambutan langkah dihadkan kepada 4.32 peratus. Misalkan spesifikasi rekabentuk memerlukan masa penetapan maksimum 2saat. Cari lokasi-lokasi kutub yang betul-betul memenuhi had spesifikasi.

(50%)

2. Pertimbangkan sistem yang tertera dalam Rajah 2.

Rajah 2

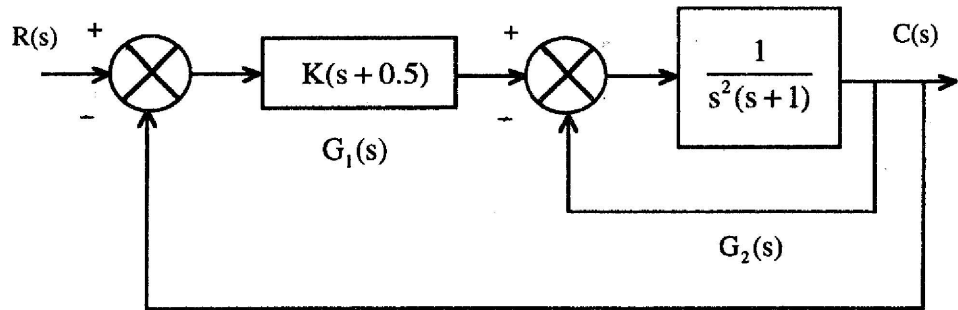
[a] Lakarkan londar punca untuk sistem ini.

(60%)

[b] Tentukan nilai z sedemikian rupa sehingga faktor lemati ξ kutub-kutub perusa gelung tertutup ialah 0.5

(40%)

3. Pertimbangkan sistem kawalan dalam Rajah 3. Sistem melibatkan dua gelung.

Rajah 3

[a] Lakarkan gambarajah Nyquist.

(60%)

[b] Berapakah bilangan kutub yang terletak di sebelah kanan satah-s.

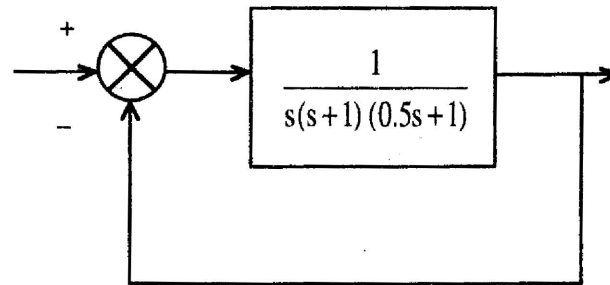
(20%)

[c] Tentukan julat untung untuk kestabilan sistem dengan menggunakan **hanya** kriteria kestabilan Nyquist.

(20%)

4. Pertimbangkan sistem seperti dalam Rajah 4.

Rajah 4

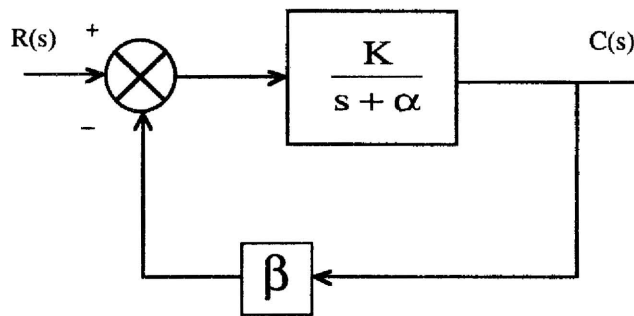
Anda dikehendaki memampas sistem dengan pemampas lengahan supaya pemalar ralat halaju statik K_v ialah 5 saat^{-1} , sut fasa sekurang-kurangnya 40° dan sut untung sekurang-kurangnya 10 dB.

(100%)

- 5.[a] Pertimbangkan suatu sistem kawalan yang mempunyai $1+GH(s) = s^4 + As^3 + s^2 + s + 1$. Analisiskan sistem ini dan berikan julat A dengan tetap agar sistem stabil.

(40%)

- [b] Pertimbangkan model sistem kawalan suhu dalam Rajah 5. Nilai nominal K ialah 30, α ialah 2 dan β ialah 1.

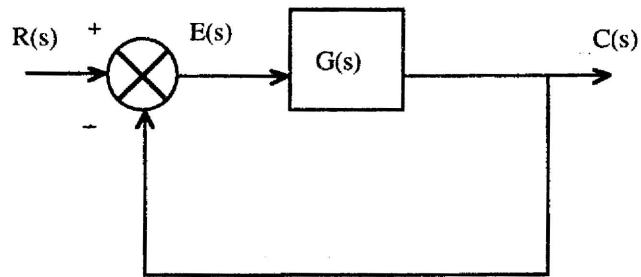

Rajah 5

- (i) Dapatkan $S_K^T(j\omega)$, $S_\alpha^T(j\omega)$ dan $S_\beta^T(j\omega)$ kepekaan fungsi pindah gelung tertutup terhadap K , α dan β sebagai fungsi $j\omega$. (10%)
- (ii) Hitung kepekaan-kepekaan (i) pada arus terus. (10%)
- (iii) Bandingkan ketiga-tiga kepekaan dengan memplotkan $|S_K^T(j\omega)|$, $|S_\alpha^T(j\omega)|$ dan $|S_\beta^T(j\omega)|$. (20%)
- (iv) Beri kesan setiap kepekaan dengan meningkatkan K . (20%)

...7/-

6. [a] Sistem suapbalik uniti dalam Rajah 6 dengan $G(s) = \frac{K(s + \alpha)}{s(s + \beta)}$

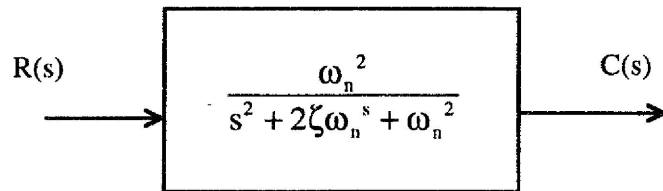
Rajah 6

dikehendaki untuk direkabentuk agar memenuhi spesifikasi-spesifikasi berikut:
ralat kedudukan keadaan mantap untuk masukan unit rampa ialah $\frac{1}{10}$;
kutub-kutub suapbalik akan diletakkan pada lokasi $-1 \pm j1$. Cari K , α dan β agar
memenuhi spesifikasi yang diberikan.

(70%)

...8/-

[b] Diberi sistem seperti dalam Rajah 7.

Rajah 7

Cari lokasi kutub-kutub jika peratus lajakan ialah 30% dan masa penetapan ialah 0.05 saat.

(30%)

-oo0oo-

...9/-

FORMAT JAWAPAN AKHIR

(mesti dikepilkan bersama Buku Jawapan)

ANGKA GILIRAN;.....

[EEE250]

Jawapan Peperiksaan EEE250 sistem kawalan.

Sesuaikan jawapan mengikut unit yang dicetakkan.

1. [a] (i) $\frac{C}{R} =$ _____

(30%)

(ii) A = _____

B = _____

C = _____

(20%)

[b]. s = _____ $\pm j$ _____

(50%)

2. [a] Biarkan lakaran londar punca dalam buku jawapan anda.

(60%)

[b] z = _____

(40%)

...10/-

[EEE250]

3. [a] Biarkan lakaran Nyquist dalam buku jawapan anda.

(60%)

[b] Bilangan kutub yang terletak di sebelah kanan satah-s ialah = _____.

(20%)

[c] Julat untung K untuk kestabilan: _____ K _____

(20%)

4. Pemampas: $G_c(s) = K_c \frac{s + \frac{1}{T_1}}{s + \frac{1}{T_2}}$

dimana $K_c =$ _____

$T_1 =$ _____

$T_2 =$ _____

(100%)

5. [a] Julat K untuk kestabilan ialah

_____

(40%)

[b] (i) $S_K^T(j\omega) =$ _____

(ii) $S_\alpha^T(j\omega) =$ _____

...11/-

(iii) $S_{\beta}^T(j\omega) =$ _____

(ii) Pada arus terus:

$S_K^T( ) =$ _____

(10%)

$S_{\alpha}^T( ) =$ _____

(10%)

$S_{\beta}^T( ) =$ _____

(10%)

(iii) Plot untuk bahagian ini tinggalkan dalam buku jawapan.

(20%)

(iv) Kesan peningkatan K terhadap

$[S_K^T]:$ _____

(20%)

$[S_{\alpha}^T]:$ _____

(20%)

$[S_{\beta}^T]:$ _____

(20%)

...12/-

[EEE250]

6. [a] $K =$ _____

$\alpha =$ _____

$\beta =$ _____

(70%)

[b] Lokasi kutub ialah:

_____ $\pm j$ _____

(30%)

APPENDIX (LAMPIRAN)

Jadual Jelmaan Laplace
Laplace Transform Techniques

$f(t) = \mathcal{L}^{-1}\{F(s)\}$	$F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}$
$\delta(t)$	1
$u(t)$	$\frac{1}{s}$
$t u(t)$	$\frac{1}{s^2}$
$\frac{t^{n-1}}{(n-1)!} u(t), n = 1, 2, \dots$	$\frac{1}{s^n}$
$e^{-\alpha t} u(t)$	$\frac{1}{s + \alpha}$
$t e^{-\alpha t} u(t)$	$\frac{1}{(s + \alpha)^2}$
$\frac{t^{n-1}}{(n-1)!} e^{-\alpha t} u(t), n = 1, 2, \dots$	$\frac{1}{(s + \alpha)^n}$
$\frac{1}{\beta - \alpha} (e^{-\alpha t} - e^{-\beta t}) u(t)$	$\frac{1}{(s + \alpha)(s + \beta)}$
$\sin \omega t u(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos \omega t u(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$\sin(\omega t + \theta) u(t)$	$\frac{s \sin \theta + \omega \cos \theta}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t + \theta) u(t)$	$\frac{s \cos \theta - \omega \sin \theta}{s^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \sin \omega t u(t)$	$\frac{\omega}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$
$e^{-\alpha t} \cos \omega t u(t)$	$\frac{s + \alpha}{(s + \alpha)^2 + \omega^2}$

Operation	$f(t)$	$F(s)$
Addition	$f_1(t) \pm f_2(t)$	$F_1(s) \pm F_2(s)$
Scalar multiplication	$kf(t)$	$kF(s)$
Time differentiation	$\frac{df}{dt}$	$sF(s) - f(0^-)$
	$\frac{d^2f}{dt^2}$	$s^2F(s) - sf(0^-) - f'(0^-)$
	$\frac{d^3f}{dt^3}$	$s^3F(s) - s^2f(0^-) - sf'(0^-) - f''(0^-)$
Time integration	$\int_0^t f(t) dt$	$\frac{1}{s} F(s)$
	$\int_{-x}^t f(t) dt$	$\frac{1}{s} F(s) + \frac{1}{s} \int_{-x}^0 f(t) dt$
Convolution	$f_1(t) * f_2(t)$	$F_1(s)F_2(s)$
Time shift	$f(t-a)u(t-a),$ $a \geq 0$	$e^{-as}F(s)$
Frequency shift	$f(t)e^{-at}$	$F(s+a)$
Frequency differentiation	$-tf(t)$	$\frac{dF(s)}{ds}$
Frequency integration	$\frac{f(t)}{t}$	$\int_s^\infty F(s) ds$
Scaling	$f(at), a \geq 0$	$\frac{1}{a} F\left(\frac{s}{a}\right)$
Initial value	$f(0^-)$	$\lim_{s \rightarrow \infty} sF(s)$
Final value	$f(\infty)$	$\lim_{s \rightarrow 0} sF(s),$ all poles of $sF(s)$ in LHP
Time periodicity	$f(t) = f(t+nT),$ $n = 1, 2, \dots$	$\frac{1}{1 - e^{-Ts}} F_1(s),$ where $F_1(s) = \int_0^T f(t)e^{-st} dt$